34869 ـ اشتباهاتی که هنگام ورود به حرم رخ می‌دهد

سوال

گاه برخی از کسانی که احرام کرده‌اند را می‌بینیم که هنگام وارد شدن به حرم دعاهای خاصی را می‌خوانند؛ دعاهایی که از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ وارد نشده، و همچنین سعی می‌کنند از در خاصی وارد شوند؛ آیا این کار درست است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

این از جمله اشتباهاتی است که برخی هنگام ورود به حرم مرتکب می‌شوند، که می‌توان آن را چنین توضیح داد:

«اولا:

برخی از مردم فکر می‌کنند شخص حاجی یا معتمر حتما باید از در خاصی وارد مسجدالحرام شود. مثلا بعضی از مردم گمان می‌کنند اگر قصد عمره دارند باید از دری که دروازه‌ی عمره نام دارد وارد شوند و این واجب یا مستحب است. برخی نیز فکر می‌کنند باید از باب السلام وارد شوند و وارد شدن از درهای دیگر گناه یا مکروه است، که این گمان هیچ اصل و اساسی ندارد و شخص چه در حال حج است و چه قصد عمره دارد می‌تواند از هر دری وارد مسجدالحرام شود و هنگام ورود به مسجد باید با پای راست وارد شود و دعاهایی که برای ورود به دیگر مساجد وارد شده را بگوید یعنی بر پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ سلام و درود فرستد و بگوید: اللهُمَّ اغفِر لي ذُنوبي وَافتَح لي أبوابَ رَحمَتِك به روایت مسلم (۷۱۳).

ثانیا:

بعضی از مردم برای وارد شدن به مسجدالحرام و هنگام دیدن کعبه دعاهایی اختراع کرده‌اند که از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ نقل نشده و این دعاها را می‌خوانند، حال آنکه انجام عمل یا گفتن چیزی یا اعتقادی که از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ و یارانشان وارد نشده به قصد عبادت، بدعت و گمراهی است و پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ نسبت به انجام چنین کاری هشدار داده است.

ثالثا:

بعضی از مردم ـ حتی غیر حجاج ـ به اشتباه فکر می‌کنند تحیة المسجدِ مسجدالحرام طواف است؛ به این معنی که هر کس وارد مسجدالحرام می‌شود برایش سنت است بر اساس سخن برخی از فقها که سنتِ مسجدالحرام را طواف می‌دانند، [به

جای دو رکعت تحیة المسجد] طواف را به جای آورد، اما در واقع چنین نیست و مسجدالحرام نیز مانند دیگر مساجد است که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ درباره‌اش می‌فرماید: هرگاه یکی از شما وارد مسجد شد تا دو رکعت نخوانده است ننشیند به روایت بخاری (۴۴۴) و مسلم (۷۱۴).

اما اگر به قصد طواف وارد مسجد الحرام شدی ـ فرقی نمی‌کند که طواف نسک بود مانند طواف عمره و حج، یا طواف مستحب ـ همان طواف برایت کافی است، اگرچه دو رکعت نخوانی. این که تحیتِ مسجدالحرام طواف است، معنایش این است. بنابراین اگر به غیر نیت طواف وارد مسجدالحرام شدی مانند آنکه منتظر نماز بودی یا برای حضور در مجلس علم و شبیه آن به مسجدالحرام آمده بودی، در این حالت مسجدالحرام نیز مانند دیگر مساجد است و سنت است که پیش از نشستن دو رکعت بخوانی، همانطور که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ امر کرده‌اند.